

ZBORI

REVIJA · NOVE
ZBOROVSKÉ · GLASBE

UREJUJE

ZORKO PRELOVEC

1929

LETNIK V · ŠTEV. 2

Ustanovljeno leta 1889.

Mestna hranilnica ljubljanska

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Ljubljana
Prešernova ulica št. 3

Stanje vložnega denarja nad 365 milijonov dinarjev.

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ
v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Poštne hranilnice račun št. 10.533

Telefon št. 2016

GLASBENO KNJIŽEVNA PRILOGA

Izhaja vsak drugi mesec

Urejuje Zorko Prelovec, upravlja Joško Jamnik, izdaja in zalaga pevsko društvo «Ljubljanski Zvon», tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (predstavniki Miroslav Ambrožič), vsi v Ljubljani / Naročnina na «Zbore» za državo SHS 50 Din, za Italijo 25 lir, za Češkoslovaško 30 Kč, za Ameriko poldrugi dolar / Natis člankov dovoljen le z navedbo vira

Dr. Pavel Kozina (Ljubljana):

Anton Nedved, prvi slovenski glasbeni učitelj in njegovi učenci.

(Ob stoletnici njegovega rojstva.)

(Konec.)

V sledečem hočem navesti pomembnejše Nedvedove učence v skupinah kakor so se največ udeleževali. Nekateri so bili predvsem pevci, drugi so poučevali petje in glasbo (pevovodje, dirigenti), drugi zopet so bili komponisti.

Flejšman, Potočnik in Kamilo Mašek so sicer našo trdo glasbeno njivo poškopili in skorja se je pokrila z ljubkim zelenjem, a ti domoljubi niso znali s plugom trdo skorjo razorati. Priti sta morala dva apostola s severa, Anton Foerster in Anton Nedved, ki sta nam globoko razorala njivo in vzkliko je bogato klasje, prva doba petja. Foerster je reformiral cerkveno glasbo, Nedved pa posvetno. Učenci teh dveh učiteljev so bili dolgo vrsto let nositelji lepega petja v Ljubljani. Njihovi redni nastopi so bili pri nedeljskih kakor tudi pri medtedenskih mašah. Stolnica je bila pri takih slovesnih mašah polna poslušalcev, ki so se divili lepemu petju. Vrline nekaj teh pevcev sem imel priliko spoznati na Koroškem ob priliki odkritja Lendovškovega spomenika. Pokojni župnik Gabron je pozval šest pevcev k slavnosti. Med temi so bili trije Foersterjevi učenci (brata Kozina in Potočnik), trije pa Nedvedovi (Štamcar, Piancki in Rozman). Jaz sem bil prav za prav še vajenec med mojstri pevci, ki so me vzeli v svojo sredo le radi brata Jurija, s katerim sva pela prvi tenor. Opremljeni z Lavoriko smo se podali na Koroško. To je bil moj prvi nastop brez skušnje. Kako je meni imponiralo, ko je Štamcar potegnul iz žepa že v vlaku Lavoriko, pa se je odprla Foersterjeva «Njega ni». Brat je s piščalko intoniral in zazvenela je «Rože je na vrtu plela...» Ti mojstrski pevci so pobirali note skoraj bolj hitro kot sem mogel jaz slediti besedilu. S Štamcarjem sva pozneje opetovano prepevala pri najrazličnejših prilikah. Bil je gotovo najbolj iskan pevec. Pel je v operi, pel pri zboru Glasbene Matice, pomagal je pri vseh drugih zborih, če ni bil ravno zadržan v gledališču. Skoraj bi rekel, da ni nobena nova maša in noben pogreb minil brez Štamcarja in prav tako lahko tudi trdim, da je malo pevcev, ki bi mogli tekmovali s Štamcarjem v znanju zborove literature. Njemu je bilo petje življenska potreba in pel je prav do zadnjih dni svojega življenja.

Prvotno se je odločil za učiteljski stan. Tako sem ga našel leta 1878. pri Nedvedu na učiteljski. Pa menda mu resnost učiteljskega stanu ni prijala in zato mu je dal slovo ter si poiskal privatno službo. Umrl je 5. februarja 1918.

V istem času kot Štamcar so bili na učiteljski tudi izvrstni pevci Antosiewitsch, Raktelj Edvard, Lavrenčič Ivan, Pintar Joše in Alojzij ter Sezun Alojzij.

Piancki Jančko je bil odličan Nedvedov učenec od leta 1885. do 1887. V zadnjem letniku je imel v vseh glasbenih predmetih odlično. Prvotno je služboval v Ljubljani v Waldherrjevem zavodu. V tej dobi se je ustanavljala slo-

venska opera in Piancki je bil med prvimi ustanovitelji ter je tudi nastopal v operi. Imel je lepo zvenceč bariton. Kjerkoli je pozneje služboval, povsod je pel. Njegovo zadnje mesto je bila Škofja Loka, kjer je ustanovil mestno godbo, ki ga je spremila na njegovi poslednji poti maja meseca leta 1915.

Prav dobri učenci glasbe so bili tudi Pianckijevi sodobniki iz leta 1885.: Pretner Hinko, Primožič, Rus Fr. Černogoj Fr., Sitsch Albert, Rojina Fran, šetina Karel in Šifrer Fran.

Pevce po božji milosti je bil Anton Razinger. Kakor mi je gospod Žirovnik pisal, je bil Razinger prvotno baritonist. Na šmarškem travniku pod Šmarjetno goro sta se učila z Žirovnikom «Slovana». Ker še nista znala zadevati, sta določala intervale hromatično. Ko je Razinger prišel leta 1870. na učiteljske v Ljubljano, je Nedved v njem spoznal tenorista, ga posebej vežbal ter tudi vzel v Filharmonično društvo. Tudi Žirovnika je Nedved vabil, pa ga je le težko pregovoril, ker je bilo Filharmonično društvo nemško. Skoro po vsaki skušnji je Nedved vzel oba mlada pevca s seboj na večerjo v kazino; plačal je vselej on. V šoli je naročal, naj zbirajo narodne pesmi, sicer bodo vse zatonile v tistih domoljubnih, ki so bile tedaj moderne. Med tedanjimi ljubljanskimi Nemci je Nedvedova beseda bila zelo veljavna in le na Nedvedovo priporočilo je bil Razinger nastavljen v Ljubljani kot pomožni podučitelj že spomladi leta 1875., dasi je maturiral šele julija. Vse se je temu čudilo, Nedved pa je tudi dosegel, da je postal Razinger v Ljubljani definitiven. Ostal je tu do svoje smrti. Ves čas svojega učiteljevanja je bil član Glasbene Matice in pel je vedno tenorske solopartije tudi pri velikih delih. O Razingerju mi piše g. Marolt: «V 5. razredu mi je bil učitelj pokojni Anton Razinger. Sam izvrsten pevec in solist je znal tudi svojim učencem vzbujati veselje in ljubezen do petja. Učil nas je spoznavati note in osnovne pojme glasbene teorije. Prepevali smo dvoglasno slovenske in nemške, takrat v šoli običajne in priljubljene pesmi. Pri petju smo stali učenci, pojoči II. glas, vedno zunaj pred tablo, na katero je napisal Razinger s svojo vzorno pisavo dvoglasen stavek. Ker je spoznal mojo nadarjenost in veselje do petja, mi je čestokrat pokazal po končanem pouku, kako se pišejo lepe note.» Kako zelo je Razinger ljubil petje, se izprevidi iz tega, da je pred vsakim poukom mesto molitve intoniral «Hoch im Himmel droben...», katero so peli učenci dvoglasno. Umrl je oktobra 1918.

Iz Razingerjeve dobe sta še dva izvrstna učenca Medic Jože in Petkovšek Ivan.

Med Nedvedovimi učenci, ki so bili v prostem času organisti in pevovodje zborov, moram omeniti poleg Gorjupa predvsem Frana Marolta. Rodil se je v Ljubljani leta 1865. V ljudski šoli na Grabnu je bil v 5. razredu Razingerjev učenec, ki mu je znal zbuditi ljubezen do petja. Razingerju in ravnatelju Belarju (njega stoletnico rojstva smo praznovali lani) se ima Marolt zahvaliti, da se je odločil za učiteljske. Sprejet je bil v pripravljalni tečaj leta 1881. Vsa leta je bil Nedvedov ljubljenec, ker je bil eden najboljših njegovih učencev. V vseh glasbenih predmetih je imel prav dobro, izvzemši enkrat v orgljanju dobro. Učiteljska pot ga je peljala v Mengeš, Blagovico in Brdo

pri Lukovici, kjer je dobil stalno mesto voditelja. Da je pomagal v Mengšu in Blagovici pri cerkvenem petju in orgljanju, je samoumevno za učenca iz Nedvedove šole. Njegovo glavno delo pa se je šele pričelo s prihodom na Brdo. Po svojem predniku, Janežiču, je prevzel nele šole, temveč tudi Janežičev kvartet (Dereani, Roter, Ruda, Janežič). Prevzel je vezbo kvarteta in pel prvi tenor, mesto Janežiča pa je vzel orglavca Janeza Gostiča, ki je imel jako lep visok bas-bariton. S svojim kvartetom je žel ob najrazličnejših prilikah pohvalno priznanje. Po Gostičevem odhodu pa je prevzel Marolt na prošnjo župnika Kumra vodstvo cerkvene glasbe v župni cerkvi na Brdu in njenih podružnicah. Lotil se je z vso vnemo in energijo novega posla in reformiral tekom desetih let prejšnje «okroglo» petje v dostojno Cecilijansko. Treba je bilo vežbati dan za dnem štiri nove pevke in dva pevca izpočetka v lažjih, pozneje pa v čimdalje težjih mašnih napevih in latinskih mašah. Poleg poučevanja pa je moral še pisati za vse glasove note. Ko je bil leta 1901. prestavljen v Ljubljano, je znal cerkveni zbor brezhibno peti deset latinskih maš z vsemi vlogami, nad 50 slovenskih mašnih napevov, okrog 100 Marijinih pesmi, nad 50 obhajilnih pesmi in okoli 20 Tantum ergo. Ker je meh orgel večkrat med mašo počil, so peli dalje vokalno. Za vse to naporno delo pa je prejemal na leto celih 90 goldinarjev. V bližnjih Moravčah je izvežbal učitelj Janko Toman dober zbor, ki je tudi v Lukovici večkrat nastopal. To je vzbudilo v Maroltu užaljen ponos, da si je sam pozelel ustanoviti sličen zbor. Pričel je zbirati podporne člane, sestavil in spisal pravila ter sklical občni zbor 21. maja 1897. Predsednikom je bil izvoljen posestnik Anton Osolin, vse druge posle pa je opravljal poleg pevovodstva Marolt sam. Z nabrano članarino je kupil zboru nov harmonij, nekaj notnega materiala in primerno množino notnega papirja, ki ga je dal vezati za vsakega pevca in pevko. Društvo so krstili «Pevsko društvo Zarja na Brdu». Izpočetka je štel mešani zbor 4 soprane, 4 alte, 5 tenorjev in 9 basov. Poznejši moški zbor pa je imel 24 pevcev. Z društvom je bil izpočetka neznanski trud. Treba je bilo pisati za 21 pevcev note in besedilo. Pevske vaje so bile vsak teden dvakrat po eno do ene in pol ure. Pri skušnjih je moral Marolt peti vse glasove od soprana do basa, kar je sčasoma ubilo njegov I. tenor. Svojim pevcem je podal tudi osnovne pojme glasbene teorije, note, takt, ritem, tonovske skale, dinamična znamenja, tempo itd. Kaj se pravi začetnikom vbijati melodije in glasove v posluh, vežbati in ponavljati toliko časa, da je šlo, ve le tisti, ki je kaj takega sam poizkusil. Z dosledno vztrajnostjo, trdno voljo in potrebno energijo je Marolt dosegel, da so se pokazali prvi uspehi in ko je zbor žel pri nastopih pohvalo in priznanje, je bilo veliko veselje in vsestranska zadovoljnost. Zbor se je učil najprej narodne pesmi, potem pa melodijozne skladbe Volariča, Ipavca, Haidriča, Vilharja, Nedveda in Foersterja za moški in mešani zbor. Ko se je leta 1901. Marolt preselil v Ljubljano, je znal zbor vse te moške in mešane zборе ter narodne pesmi brezhibno peti. Narodne pesmi je povečini Marolt sam harmoniziral. Lepo petje je bilo pri domačinih izredno priljubljeno, pri tujcih pa so želi pevci zaslužno pohvalo. V Ljubljani je nadaljeval svoje glasbeno delovanje. Vpisal se je v pevski zbor Glasbene Matice, v katerem je sodeloval pri vseh nastopih in koncertih do vojne. Iz navdušenja do lepě cerkvene glasbe je pomagal redno vse nedelje in praznike v cerkvenih zborih šentjakobske fare pod umrlim prof. Gerbičem, pri frančiškanih je pel pod vodstvom p. H. Sattnerja. V stolni cerkvi je pel pod vodstvom prof. Foersterja in sedanjega ravnatelja g. Stanka Premrla.

Leta 1908. mu je poveril odbor Glasbene Matice pouk glasbene teorije in petja v mladinskem zboru. Leta 1910. pa je poučeval petje na I. državni gimnaziji.

Pa tudi v Ljubljani je vihnel taktirko. Pri pevskem društvu «Slavcu» je nadomeščal v Beograd odišlega kapelnika Beniška. Par let je poučeval pri «Slovanu» v Trnovem. Po vojni je bil s poukom tako zaposlen, da je nameraval opustiti vsako poučevanje petja. A pevška žilca mu ni dala miru. Moral je še enkrat preizkusiti grenkobo pevovodje

v novem zboru pevskega društva šentjakobskega političnega društva.

Poleg vsega tega dela je gojil tudi v Ljubljani tehnično umetnost: pisal je skozi več kot 15 let note za vse zборе ter izvršil marsikako transkripcijo. Lahko se trdi, da je le malokdo v svojem življenju spisal toliko not kot Marolt.

Leta 1906. je izdal zbirko «26 nagrobnic». S to zbirko je ustregel vsem pevskim društvom in I. izdaja je bila v enem mesecu že popolnoma razprodana. II. izdaja leta 1909. je pošla v par letih in leta 1926. je sledil III. popravljeni natis.

Svetovna vojna tudi Maroltu ni prizanesla. Bil je mobiliziran in v rezervni oficirski šoli v Slovenski Bistrici je vodil petje slovenskih narodnih in umetnih vojaških pesmi. Plod tega dela je bila zbirka «35 slovenskih vojaških narodnih pesmi», ki je izšla leta 1916. Založil jo je umrl dr. Robert Kermavner, velik prijatelj in pospeševalec narodne pesmi.

Po prevratu je manjkalo vsem šolam za pevski pouk potrebnih himen. Zato je izdal Marolt leta 1919. himni «Bože pravde» in «Lepa naša domovina» v dvoglasnem stavku s spremljevanjem harmonija. Leta 1920. je izšla zbirka «Narodne himne in domorodne pesmi» v dvoglasnem stavku za osnovne in meščanske šole. Oboje je izdala Učiteljska tiskarna.

Navedeni podatki izpričujejo, kako se je Fran Marolt izkazal hvaležnega učenca pokojnega Nedveda, ki mu je položil temelj in veselje do petja in glasbe.

Juvanec Ferdo je bil rojen dne 4. aprila 1872. To je poslednji Nedvedov miljenec. Pohajal je na učiteljske od leta 1888. dalje. Nedvedov učenec je bil samo prve dve leti, a Nedved ga je tudi še po svoji upokojitvi privatno poučeval. Juvanec glasno izjavlja, da se ima za vse svoje znanje zahvaliti edino le Nedvedu. Juvančevo delovanje kot učitelja je bilo prav bogato. Že na učiteljsku je komponiral in vodil dijaški zbor. Njegovo prvo učiteljsko mesto je bilo v Cerknici, kjer je ustanovil tamburaški zbor. Leta 1905. je bil imenovan za vodjo osnovne šole v Postojni. Tu je ustanovil salonski orkester, moški in mešan zbor. Od leta 1910. do 1916. je bil tudi organist v Postojni. Leta 1919. se je preselil v Jugoslavijo ter bil dodeljen prosvetnemu oddelku ljubljanske oblasti. V Ljubljani je ustanovil mešan zbor ljubljanskih učiteljev, s katerim je prirejal koncerte v Ljubljani, Beogradu, Novem Sadu, Metliki, Radgoni, Murski Soboti, Ljutomeru in Ptujju. Povsod je žel obilo priznanja. Ustanovil je tudi «Sokolski pevski zbor», v katerem so se zbirali navdušeni pevci Sokoli različnih pevskih društev.

Ves čas deluje marljivo kot odbornik Glasbene Matice, Filharmonične družbe in ljubljanske župe pevskega Saveza. Njegove skladbe so zelo priljubljene. Leta 1895. je dobil njegov «Pastir» častno nagrado ptujskega pevskega društva. Leta 1922. je žela viharno odobravanje njegova «Slovenska zemlja». Sodeloval je v Gerbičevi «Glasbeni Zori», «Novih akordih» in Glasbeni Matici.

Izdal je «Sokolsko pesmarico» in uredil «Pevsko šolo, združeno s teorijo za konservatorij».

Tudi kot upokojenec deluje še dalje po intencijah svojega učitelja Nedveda.

Potrebin Leopold je obiskoval učiteljske od leta 1886. do 1890. Bil je rojen dirigent in njegovi tovariši ga imenujejo drugega Nedveda. Spominjam se učiteljskega koncerta, ki ga je vodil Potrebin. Njegov ognjeviti temperament in njegova energija sta morala spraviti orkester in pevce do navdušenja. Njegov delokrog je bila Dolenjska ob Savi, kjer je ustanovil med drugimi tudi godbo v Radečah pri Zidanem mostu, kjer je umrl februarja 1904.

Sachs Alojzij je poleg Pavčiča najnadarjenejši Nedvedov učenec. Komponiral je zelo veliko za zbor. Leta 1906. so izšle v samozaložbi «Pesmi za moške glasove». Skladbe pričajo veliko glasbeno inteligenco, so harmonično prav bogate in interesantne. Večina njegovih skladb pa leži v arhivu «Ljubljanskega Zvona», Glasbene Matice in v Rokodelskem pevskem društvu, kjer je bil dolgoletni dirigent. Umrl je novembra 1910. kot učitelj v prisilni delavnici v Ljubljani.

Kot poslednjega omenim Janka Žirovnika, dasi je bil prvi Nedvedovih učencev. Vstopil je na učiteljske taborje ob ustanovitvi leta 1873. Če ga omenim kot zadnjega, ne storim tega iz omalovaževanja, temveč radi tega, ker je njegovo delo povsem drugačno kot od vseh dosedaj omenjenih kulturnih delavcev. Žirovnik ni komponist, dasi je zvesto zbiral in harmoniziral narodne pesmi. Žirovnik ni prevodja, dasi nosi zbor v št. Vidu po njem ime «Žirovnikov zbor». Žirovnik ni gojil glasbe radi glasbe, temveč kot vzgojno sredstvo, in v tem se odlikuje od vseh ostalih.

Odkar je vstopil v učiteljske taborje, bo že skoro minilo šest desetletij, a Žirovnik je še mlad. Vsak dan ga lahko vidiš v Kranju z rdečim nageljnom v gumbnici. Od mladih nog je bil navdušen pevec in kjerkoli je služboval, je tudi pel in poje tudi še danes. Njegova knjiga življenja je tako bogata divnih uspehov, da moram Žirovnika imenovati vzor-učitelja in prosvetnega delavca. Učiteljskega stanu si ni izbral radi ljubega kruhka, ki je najgrenkejši, če ga ne žari veselje in ljubezen do stanu in naroda. V gimnaziji v Kranju je dobro uspeval in ravnatelj Chrobat in monsignor Zupan sta mu prigovarjala, naj ostane v gimnaziji. A Žirovnika je vleklo srce na učiteljske taborje zaradi glasbe. Želel je postati pravi učitelj, t. j. žarišče prosvete v narodu. Učitelju je potreba po njegovem mnenju veliko vsestranskega znanja. Na učiteljskem taborju se je bavil zlasti z glasbo, ker je čutil, da je glasba najuspešnejše sredstvo pridobiti srca mladine in zaupanja staršev. Kjerkoli je služboval, je gojil glasbo. V Ljutomeru je imel kvarteto, v Ložu je vodil proslavo stoletnice, odkar je dobil Lož mestne pravice. A uspeh njegovega delovanja v prvih krajih njegove službe ni bil trajen, ker je bil na teh mestih le kratke mesece. Njegovo glavno delovanje se je začelo šele v Gorjah pri Bledu. Takoj po svojem prihodu je na prošnjo g. župnika prevzel orgljanje — no pa je začel učiti sebe in pevce. Najprvo so peli v mešanem zboru. Temu zboru je postavil za neenake glasove prve narodne pesmi. Ko so fantje slišali to petje in videli, da se ob petju lepo živi, so ga naprosili, naj ustanovi moški zbor. Vpisalo se jih je 20 in so precej redno hodili k vajah, ki so bile ob sobotah zvečer. Seveda je bilo z njimi nekoliko dela. Moral je skoro z vsakim sam peti celo pesem, že radi tega, da ga je držal v glasu in da je pravilno izgovarjal besede. Pa je še nekaj slo — sklenili so prvič javno nastopiti na dan sv. Rešnjega Telesa in peti pri blagoslovih Riharjeve himne. Stari gospod župnik jim je to produkcijo vesel dovolil, ker je bil sam muzikaličen, le tega ni rad videl, da se lepo poje pri njegovi maši, ker se je v takem slučaju zamislil v petje in pozabil na mašo. Nekoč je celo Žirovniku naročil: «Pri moji maši ne pojte prav lepo, seveda tudi grdo ne, da me ne motite, pojte kar po vsakdanje!» Pri prvem blagoslovu je postavil Žirovnik moški zbor v polkrog pred oltarjem. Intoniral je himno «Sacris solemnis», začeli so peti, kar naenkrat se oglasi g. župnik: «Kehren sie sich doch um und zeigen sie nicht dem Allerheiligsten den Rücken!» Žirovnik je vedel na koga to leti, pa ni hotel nič slišati in izpeli so himno do konca. Prav isto je bilo pri vseh ostalih blagoslovih. Na potu domov so mu pa izrekli možakarji zahvalo, da ni prenehal s petjem. Pa tudi gospod župnik je izprevidel, da mu gospod Bog ne bo štel tega v greh, če je obrnjen proti pevcem začetnikom kazal njemu hrbet. Ta zbor se je precej redno shajal in tudi naučil toliko pesmi, da so lahko nastopali doma in na Bledu pri raznih slavnostih ter peli tudi velikemu vladiki Strossmayerju, ko je prišel na oddih na Bled. Uspeh tega zbora je bil: nekaj več rednega življenja in pravega veselja med fanti, posebno ob nedeljah po gostilnah. Uradniki v Radovljici so pa Žirovniku v šali očitali, da jim komisije odjeda, ker je bilo v teh časih v Gorjah veliko manj pretefov ob nedeljah in tedaj tudi manj komisij. Okrajni glavar Dralka je bil tega pokreta tako vesel, da je pri neki veselici v Lescah sedel kar med te preproste pevce in hvalil njihovo vneto. Ta zbor se je kmalu razšel, ostal je samo mešani kvartet, ki je deloval do konca njegovega bivanja v Gorjah, t. j. do jeseni leta 1890.

V Gorjah je ustanovil «Gorjanski dom», katerega slovesna otvoritev je bila 1884. To je bila kaj lepa manifestacija narodne misli med preprostim narodom. Šolske slavnosti ob raznih prilikah so bile ljudem jako ljube, ker so čuli svoje malčke lepo peti, deklamovati in igrati male šaljive prizorčke. V priznanje in zahvalo za vse delo so ga izvolili Gorjanci ob njegovem odhodu častnim članom bralnega društva.

Še plodonosnejše je bilo njegovo delovanje v št. Vidu nad Ljubljano leta 1890. Takoj so ga izvolili v čitalnični odbor, kjer je pomagal pri veselicih. Pri neki priliki mu je nekdo rekel: «Boste že videli, na kakšne može se zanašate!» In ko je ob drugi priliki kar polovica teh «mož» zmanjkala, je vzel Žirovnik v roko katalog 5. in 4. razreda ter pregledal učence št. Vida in iz bližnjih vasi, ki so imeli v petju ena ali dve in je bilo po položaju njihovih staršev pričakovati, da bodo ostali doma. Hotel si je od temelja vzgojiti takih mož, katerih beseda kaj drži, ki niso vsakemu naprodaj. To je bilo veselje! Vsako nedeljo in praznik popoldne po cerkvenem opravilu se je vliil iz cerkve v šolo živ, mogočen val fantičev in dekličev k petju. Peli so par let le enoglasne narodne in Nedvedove. Pa tudi nekaj vaj iz Weinwurmove šole. Veseli so jih poslušali domačini in Ljubljanačani, saj 80 do 100 mladih grl da že nekaj glasu. Ljudje so pri tem vzljubili narodno pesem in to tudi nekaj velja. Pozneje je Žirovnik začel učiti fante na note ob torkih in petkih zvečer, dekleta pa ob nedeljah popoldne samo teorije, da niso motile pouka na obrtno-nadaljevalni šoli. Ob nedeljah in praznikih so vadili že v mešanem zboru. S tem se je mladini šola tako priljubila, da so sami prosili, da bi se jih poučevalo tudi v drugih predmetih, realijah, združništvu, govorništvu, zdravstvu itd. — V petju je medtem zbor tako napredoval, da so že šli v Ljubljano k marsikateri slavnosti, v Postojno, Kranj, Kamnik, Skofjo Loko, Bled itd. Dasi v zboru ni bilo posebnih glasov, vendar je ves zbor toliko ubrano pel, da so ga povsod radi poslušali. Pri neki «Slavcevi» prireditvi so morali peti kar devet pesmi povrsti in še jih publika ni hotela pustiti z odra. Pa prav tako kakor so napredovali Sentvidčani v petju, tako so napredovali tudi v obrti, da očetje tega niso mogli umeti. Četnje je izpodrinilo vse drugo. Obnasanje in govorjenje deklet in fantov je tako vplivalo na vso faro, da ni bilo več preprirov in pretefov ali vsaj tako malo, da niso prišli v poštev.

Nekaj let je bil Žirovnik tudi organist in je imel precej izvežban cerkveni zbor, ki pa je nastopal tudi pri raznih društvenih prireditvah. Žirovnikov prvotni mladi zbor je bil cerkvenemu v izpopolnjevanje pri svecanih prireditvah. Oba skupaj sta štela 34 pevcev. Iz tega zbora se je osnovalo prosvetno društvo, ki se je imenovalo «Žirovnikov zbor». Ko je Žirovnik praznoval 50letnico svojega učiteljevanja leta 1923, so Sentvidčani hoteli, da se to slavje vrši pri njih. Slavnost jih je veljala najmanj 20.000 kron. Po slavnosti je Žirovnik srečal preprostega cestarja, ki ga že 15 let ni videl. Žirovnik se je izrazil, da so si Sentvidčani s slavnostjo napravili prevec stroškov, pa mu je cestar odgovoril: «Jaj to je le malenkost, ker na podlagi vaših naukov so si totiko pridobili, da ima vsak več kot vi.»

Čas hiti. Mali pevci in pevke so postali gospodarji in izvrstni obrtniki. Da se je v št. Vidu mizarska obrt tako lepo razvila, je docela le Žirovnikova zasluga, a Žirovnik je vse to storil s pomočjo petja.

In kaj je dobil od šolske uprave za vse to plodnosno delo? Bil je kazensko premeščen v Borovnico.

Povsod, kjer je služboval, se je spominjal Nedvedove vzpodbude za nabiranje narodnih pesmi in plod tega truda so štirje zvezki «Narodnih pesmi», katerih I. zvezek je izdal že leta 1885. Razen te zbirke je izdal tudi tri snopiče dvo-glasnih «Narodnih pesmi za mladino».

Gotovo niso to edini Nedvedovi učenci, ki so delali v Nedvedovem smislu. Od enega samega drevesa je padlo nebroj semen na rodovita tla, ki so vzklila in rodila bogato žetev. — Slava Nedvedovemu spominu!

Tržaška Glasbena Matica

(Konec.)

Pevski zbor. Kakor sem omenil gori, je vodil pevski zbor učitelj Mahkota. Z njim je priredil vsako leto vsaj en koncert, pri katerem je vedno sodelovala tudi vojaška godba, sprva ona bivšega 97. pešpolka, pozneje (od leta 1912. do 1914.) pa ona bivšega 4. bosansko-hercegovskega. Pevski zbor je imel priliko nuditi marsikakšno zanimivo skladbo večjega obsega poleg nešteto manjših. Med drugimi naj navedem Foersterjevo «Turki na Slevici», Sattnerjevo «Jeftejevo prisego», entrèe 1. dejanja Smetanove «Prodane neveste», Schwabovo «Dobro jutro» in «Kanglico», Jenkovo «Vračaro» in slične. Petje se je gojilo deloma v iskrenem stremljenju po napredku in z ozirom na sodobnost, deloma pa tudi za družabne potrebe. Pevski zbor, ki je prva leta sodeloval tudi na raznih zabavnih večerih Tržaškega Sokola, se je leta 1915. izločil od poslednjega. Podedoval je tudi ves znatni arhiv bivšega Slovanskega pevskega društva in leta 1912.-15. se mu je priključilo pevsko društvo «Kolo» s pevci in inventarjem. Pevski zbor je tekom vojne utihnil. Oglasil se je spet v pomnoženi zasedbi (prej je bilo le okoli 40 do 50 pevcev) kakih 80 oseb spomladi leta 1918. z velikim koncertom ob Krekovi proslavi in zadnjic se je produciral na koncertu ob Foersterjevi 80letnici februarja 1919. Od tedaj se je vsa pevsko družba razšla, ker se je pretežna večina izselila v Jugoslavijo. Pevski zbor je igral veliko vlogo v tržaškem glasbenem življenju in s svojimi prireditvami budil zmisel za boljše petje in bolj izbran program. Jedro zbora je v prvih letih bil kvartet (dr. Irgolič, Šink, Mahkota, Prunk), ki se je kmalu razširil v oktet in skrbel za propagando slovenske pesmi dostopnejših oblik. Zanj sta bila spisana Adamičeva «Vasovalec» in moja «Katricea», ki sta se v naslednjih letih kmalu povsod udomačila.

Z društvenim letom 1919./20. je bilo treba obnoviti pevski zbor. To je bila težka naloga, kajti od prejšnjih pevcev je bilo v Trstu navzočih le še deset. Novemu pevovodji (Mahkota je junija 1919. zapustil Trst) V. Šoncu se je vendar posrečilo sestaviti ugledno pevsko četo 45 oseb, seveda po večini mlajših. Temu primerno si je moral sestaviti tudi skromnejši program. Koncert aprila 1920. je pa izpadel, kar se zbora tiče, jako dobro. Pevske točke niso bile prekomplificirane in za mlade pevce pa naravnost fino izbrane. Zbor je obetal zelo mnogo. Toda požar v Narodnem domu in nove izselitve so ga spet skrčile, a našli so se novi pevci zlasti v rojanskem predmestju, v katerem so se vršile pevske vaje leta 1920./21., seveda do požara v Rojanu. Nato pa je vladala tišina. Šele leta 1924./25. je imel Šonc večjo srečo. Sestavil je deloma iz pevcev, ki so pod njegovim vodstvom peli v srbski pravoslavni cerkvi v Trstu, deloma iz drugih, krepak mešan zbor, s katerim je na Svetosavski proslavi med drugim krasno podal Mokranjčevu rukovet «Biljana...». Z omenjenim in nekoliko reduciranim zborom je nastopil v letih 1924., 1925. in 1926. tudi na javnih produkcijah glasbene šole ter na nepozabnem zadnjem koncertu v juniju 1926. v Dreherjevi dvorani v Trstu. Šonc je gojil zmerno sodobnost; v velike probleme se ni mogel spuščati, ker mu je bil na poti neenak pevski material in je bil sploh velik križ s sobo za pevske vaje, ne glede na to, da so raznovrstne razdalje otežkočale trajen in reden obisk. Tako je prezgodaj končala tudi druga perioda pevskega zbora, ki je vredno zaključila svoje razmeroma majhno, a vendar zelo pomembno delovanje. Njegovi zadnji akordi so izzveneli z mojo skladbo «Odkrij nam, zarja, svoj obraz», ki končuje z besedami «In pripelji jasen dan!», medtem ko so se nad našimi italijanskimi rojaki zbirali še temnejši oblaki.

Ostalo društveno delovanje. Tržaška Glasbena Matica je vedno skušala gojiti tudi instrumentalno glasbo. Naravno, da je to polje dostopno le z velikimi težavami in skrajnimi napori. Stalnega orkestra ni bilo mogoče ustanoviti nikoli, ker ni bilo izvežbanih instrumentalistov. Niti Italijani v Trstu niso mogli nuditi prvovrstnega kompleksa, kaj pa

šele Slovenci, ki so v tem oziru bili še v povojih! Vendar ni manjkalo dobre volje. Toply je začel z orkestrskim ansamblom na glasbeni šoli, a svetovni dogodki so mu prekinili dobro načrtano pot. Po vojni je utegnil Topič sestaviti godalni orkester (glej zgoraj), ki je štel leta 1920. pod Šončevim vodstvom le še 20 oseb, s katerimi je koncem šolskega leta nastopil na produkciji. Nato je razpadel. V glasbeni šoli je gojil orkestrski ansambl Ivančič, ki ga je z ljubeznijo in uspešno spravil že do lepe stopnje ter ga vodil do društvenega razpusta.

Glasbena Matica je imela v svojem programu tudi izdajo muzikalij. Že tik pred vojno se je bil društveni odbor resno odločil tudi za to panogo delovanja, a do izvršitve je prišlo šele v letu 1921./22., ko so pevska društva v Julijski Benečiji, obubožana radi vojnih opustošenj in ob splošnem pomanjkanju primernih skladb, iskala pomoči pri tržaški in goriški središnjici. Upoštevajoč najnujnejše potrebe je Glasbena Matica izdala in založila preprosto zbirko «15 zborovskih pesmi» za moški in mešan zbor, ki je vsebovala sedem narodnih pesmi v obdelavi Šončevi ter osem umetnih.⁴

Detaljnirana obvestila o splošnem društvenem delovanju nudi «1. letno poročilo» Tržaške Glasbene Matice iz l. 1920. za dobo od postanka do šolskega leta 1919./20.; drugo poročilo pa je izšlo še za leto 1920./21., potem pa se je ustavila izdaja poročil, ker jih za menoj ni nihče sestavil.

Omenil sem uvodoma, da je društveni odbor sklenil razpust društva. S težkim srcem je to storil, a vis maior je to zahtevala. Tržaška Glasbena Matica je bila od leta 1920. dalje izročena napadom in obrekovanju gotovih ekstremistov, ki niso znali računati z obstoječimi dejstvi in so morda tudi gojili kakšne egoistične namene; zahtevali so od društva ustanovitev takih institucij, kakršnih ne zmorejo niti sloviti konservatoriji; privatno in javno, po časopisih, so mu izpodkopavali tla, zlasti še predsedniku in vodji, in posledice so se pokazale v pojemanju števila učencev. Rivarenje proti društvu je trajalo naprej tudi tedaj, ko so zastopniki ekstremistov sodelovali v odboru ali kot učitelji. Spričo takega nevzdržnega položaja pa je vendar odbor ostal neodločen in čakal. Ne z udejstvovanjem neizpeljivih skrajnih zahtev, pač pa z resnejšimi ukrepi glede šolskih prostorov (odbor je dvakratno priliko zamudil), z reformo v učiteljstvu, ki ni bilo vedno in povsod na mestu, ob primernem vpoštevanju dobrih nasvetov s strani iskrenih prijateljev — moja malenkost ne izvzeta — ob boljšem pojmovanju modernih potreb glasbene šole in ob pametnejšem gospodarstvu bi Glasbena Matica lahko še do zadnjega dobro prospevala. Tako pa je divjala sama v pogubo, in ji, ko je italijanski režim leta 1927. začel energično akcijo proti slovenskim društvom v Julijski Benečiji, ni preostalo drugega, kot da se sama razpusti. Morda pa je boljše, da je končala svoje delo prav neopaženo, kajti sicer bi bili nje izgubo še bridkeje občutili.

Tako je šla h kraju institucija, ki je imela biti vodnica prosvete tržaškega in sploh italijanskega slovenstva in se je morala ustaviti daleč pred ciljem, ker v času, ko so se nam odpirala strašna brezdnina — žal tudi tu se je uveljavila splošna poteza našega javnega delovanja, da se iz načelnih ali sebičnih vzrokov ali iz zavisti sovražimo do smrti in pri tem ne upoštevamo ne razmer in ne opažamo nevarnosti, ki se zbirajo okoli nas — so ji lastni sinovi delali neprilike, ji jemali ugled in ji povzročili skrajno težavno materijelno stanje, tako da je morala v očigled političnim razmeram smatrati razpust društva kot edino rešitev iz svojega težkega položaja. Na njeno večkrat pretrgano in ovirano delovanje pa smemo biti vedno ponosni, kajti nekaj je dosegla v polni meri, namreč zanimanje širšega slovenskega občinstva za boljše glasbo in za primerno glasbeno vzgojo mladine.

⁴ Adamičeva «Kregata se baba in devotka», dr. Bunčeva «Poslednje pismo», ter moje «Jutro», «Pomlad», «Svatba na poljani», «Majolčica» in napolitico «Kako na Krki zvoni»; od Šončevih narodnih morav posebno iztakniti tri pristno primorske: «Kar si, boš zdaj ostala...», «Boštjan» in «Zvonček»; nekoliko iztisov te zbirke imam še pri sebi za ceno 25 Din, na kar si dovoljujem opozoriti interesente.

Iz naših organizacij in društev*

Slovenski pevski praznik v J. P. Z. včlanjenih zborov se je vršil v nedeljo dne 17. marca t. l. Skupščine ni bilo, pač pa se je vršil velik koncert, o katerem je poročal skladatelj Emil Adamič v «Jutru» sledeče:

V nedeljo popoldne so pevci nekaterih zborov, ki so včlanjeni v Jugoslovnski pevski zvezi, priredili v Unionu svoj vsakoletni koncert, ki se je letos izvršil v izredno posrečeni meri. V desetkratnem nastopu se je predstavilo troje izvenljubljskih pevskih zborov, in sicer pevsko društvo «Moste» iz Most pri Ljubljani (pevovodja Pirnat), pevski zbor Slovenskega bralnega društva v Tržiču (pevovodja Albin Lajovic), pevsko društvo «Zvon» iz Trbovelj (pevovodja O. Moll), dalje ljubljanski zbori, na čelu Glasbena Matica z novim pevovodjem M. Poličem, «Ljubljanski Zvon» s Prelovcem, «Slavec» z Repovšem, «Sloga» s Svetelom, «Krakovo-Trnovo» s Premelčem, združeni moški ter nato združeni mešani zbori, katerim se je pridružil v vlogi orkestralnega spremljevalca mladi, najveslejšje nade vzbujajoči orkester gojencev konservatorija in Glasbene Matice, podprt v nekaterih redkejših instrumentih s svojimi učitelji in člani opernega orkestra. Združene moške zборе je vodil Ferdo Juvanec, mešane pa Zorko Prelovec. Program, obsegajoč 10 nastopov z 22 skladbami, se je izvršil v približno dveh urah, kar je bilo mogoče le zaradi skrajno točnega vodstva, preciznih nastopov in odstopov, ki so pokazali izredno vzorno disciplino pevecov.

Nedeljska pevška tekma, ako jo smemo tako imenovati, ena najpomembnejših izmed plemenitih tekem, je pokazala na vsej črti presenetljivo napredovanje naših pevskih zborov. Žal, da se je ni moglo udeležiti več izvenljubljskih pevskih zborov. Vse, kar smo slišali, nam je pokazalo, da pevsko delo ni na robu padanja, ampak nasprotno, da raste, se pogloblja in gre veseli umetniški bodočnosti naproti. Zborovsko petje kot važen socijalni pojav, ki približuje ljudi najrazličnejših mišljenj in plasti, ki vzbujajo silen kolektiven čut, je v resnici last le srednjega človeka, je skoro čista proletarska umetnost, ki je ni mogoče dovolj skrbno negovati in podpirati. Dokler bodo naši ljudje peli, toliko časa bodo ostali dobri in plemeniti. To naj bi uvideli tudi na najvišjih mestih in priskočili na pomoč. Voditeljem pevске zveze pa je treba izkazati najiskrenejše priznanje za njih veliki, a močno hvaležni trud.

Ne morem se podrobneje spuščati v posamezna izvajanja, v strokovno oceno. Naj omenim le nekatere stvari. «Moste» je majhen pevski zbor, a zelo pogumen. Pirnat je z njim otvoril koncert. Najmlajši torej. In nič treme, znak samozavesti in solidnega znanja. «Sloga» poje že sedaj zelo kultivirano in Svetel je resen, temeljito izobražen pevovodja. «Krakovo-Trnovo» je s Premelčem utrdilo svoj pevski sloves. Tržiški pevci imajo ljubeznivega baritonista-solista. Ako je pesem trikitična, naj se pojejo vse kitice, ker je komponist to tako mislil. «Ljubljanski Zvon» je zaključil prvi del ter se pokazal, kakor vedno, v najboljši formi. «Slavec» naj v bodoče postavi klavir v sredino med pevce, ker ga na kraju stoječega vsi ne slišijo in zato nekoliko distonirajo. Sicer pa je «Slavec» pomlajen, zdrav in čvrst. «Zvon» iz Trbovelj ima hladnokrvnega pevovodjo, ki ga ne preplaši kar si bodi. Ponovno intonacijo štejem Mollu v zaslugo. Drug, bolj plašen pevovodja bi prišel v zadrego in morda doživel polom. Moll pa se ga je spretno ognil, in to je dokaz umnega, energičnega vodstva. Senzacijo koncerta je tvoril nastop Glasbene Matice pod novim vodjo Poličem. V Glasbeno Matico je šinil nov vroč plamen. Polič je pokazal živ elan in — «šmis». Zagrabil in podal je celoto, a tudi ni zanemaril detajlov. Kot izvrstno interpretirano celoto sem zopet enkrat slišal svoje stvari. Moj kompliment! Združeni moški zbori so imponirali in niso kazali prav nič onega nesoglasja, ki se rado pojavlja pri množstvenih nastopih in ki je naravna posledica različno študiranih zborov, saj skupnih vaj pod enim vodstvom ni mogoče imeti mnogo. Istotako so se postavili mešani zbori v skupnem nastopu, ki mu orkestralno ozadje daje še prav

poseben čar. Oba voditelja, Juvanec in Prelovec, sta svoji odgovorni nalogi več kakor samo zadovoljivo rešila.

Uvodoma se je predsednik J. P. Z. dr. A. Švigelj s pristržnimi besedami spominjal obolelega častnega pevovodje J. P. Z. Mateja Hubada, po čigar zaslugi se je tudi ta pevski praznik vršil. Občinstvo je ljubeznive besede dr. Šviglja vzelo z navdušenjem na znanje.

Občinstva je bilo sicer prav mnogo na koncertu, vendar bi si ga naši pevci zaslužili še več. Jugoslovnski pevski zvezi pa je treba k nedeljskemu koncertu odkrito čestitati.

Spored koncerta je bil naslednji:

1. a) Z. Prelovec: «Slava delu», moški zbor; b) E. Adamič: «Lucipeter ban», moški zbor (pevsko društvo «Moste» iz Most pri Ljubljani).

2. a) Dr. Fr. Kimovec: «Gda smo pšenici šli orat...», mešan zbor; b) dr. Fr. Kimovec: «Večerni zvon», mešan zbor (pevski zbor Narodnega železničarskega glasbenega društva «Sloga» iz Ljubljane).

3. a) M. Železnik: «Kmetova molitev», moški zbor; b) F. Medricky: «Bila jednom ruža jedna», moški zbor (pevsko društvo «Krakovo-Trnovo»).

4. a) E. Adamič: «Serenada», moški zbor z bariton-solo; b) dr. A. Schwab: «Dekletce, podaj mi roko», mešan zbor (pevski zbor Slovenskega bralnega društva v Tržiču).

5. a) E. Adamič: «Mara v jezeru», moški zbor s sopran-solo (gdčna. Špelca Ramšakova); b) E. Adamič: «Pred spanjem» (pevsko društvo «Ljubljanski Zvon»).

6. a) St. Premrl: «Naša pesem», mešan zbor s spremljevanjem klavirja; b) E. Adamič: «V snegu», mešan zbor (pevsko društvo «Slavec»).

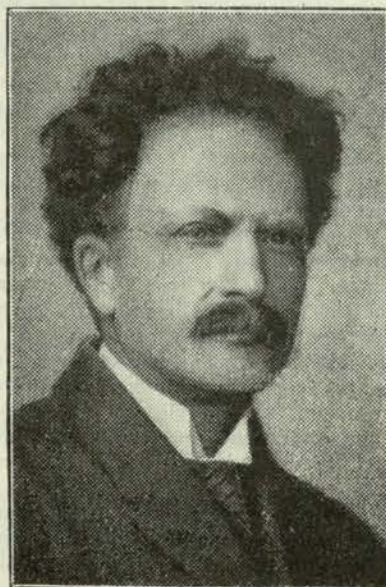
7. a) E. Adamič: «Ljubica vstani», moški zbor; b) E. Adamič: «Zaman pod oknom», mešan zbor (pevsko društvo «Zvon», Trbovlje).

8. a) E. Adamič: «Za njega vse potrpi», mešan zbor; b) E. Adamič: «Komarjeva ženitev», mešan zbor; c) E. Adamič: «Lepa Jana», mešan zbor (pevski zbor Glasbene Matice).

9. a) J. Aljaž: «Divna noč», moški zbor; b) F. Juvanec: «Budnica», moški zbor («Krakovo-Trnovo», «Ljubljanski Zvon», Glasbena Matica in «Slavec»).

10. a) D. Jenko: Zbor ciganov iz spevoigre «Vračara»; b) dr. A. Schwab: «Dobro jutro»; c) p. H. Sattner: «O nevilhti» (mešani zbori «Ljubljanski Zvon», Glasbena Matica in «Slavec» z orkestrom gojencev državnega konservatorija).

Pevski zbor Glasbene Matice pripravlja pod vodstvom direktorja Murka Poliča koncert, na katerem bo izvajal Lajovčev «Psalm» in Gotovčev «Dubravko», tretje dve večji deli s spremljevanjem orkestra.

Skladatelj Anton Lajovic

* Pevska društva nam le redkokdaj pošiljajo sporede svojih prireditev, največkrat izvemo zanje šele iz dnevnega časopisa. Naj se poboljšajo!

Pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» je imelo svoj letošnji redni občni zbor dne 14. aprila t. l. v društvenih prostorih. Poročila funkcionarjev odbora so bila sprejeta s pohvalo in odobravanjem, pri volitvah je bil soglasno izvoljen (z malimi spremembami) stari odbor s predsednikom L. Drenovcem na čelu. Med slučajnostmi je članstvo izreklo marsikatero pametno besedo v prilog napredka društva za bodočnost. V minulemu letu so bile najpridnejše pevke ss.: Elica Bitenc, Milka Božič, Mara Robida, Olga Pelan in Tončka Rožmanec, najpridnejši pevec pa Oton Lukacs. Kot nagrado je po žrebu prejela obresti dr. Svigljevega sklada s. Olga Pelanova, ostalim je pa občni zbor naklonil po en elegantno vezan letnik zadujih «Zborov» z odbovimi posvetilom.

Odbor «Ljubljanskega Zvona», izvoljen na občnem zboru dne 14. aprila t. l.: Lujo Drenovec (predsednik), Lojze Lombard (podpredsednik in blagajnik), Zorko Prelovec (pevovodja), Ivan Ošaben (tajnik), Jože Jamnik (arhivar), Lojze Pip (gospodar), Ludvik Wolinz (zastavonoša); odborniki: Miloš Karničnik, Ljubo Gabrovšek, Janko Artač, Gustav Kobilca, Tone Boh, Marica Ramšak in Danica Pelan; revizorja: Jože Grilec in Joso Pleteršek.

Glasbena Matica v Mariboru proslavi desetletnico svojega obstoja v dneh 8. in 9. maja t. l. z dvema koncertoma, slavnostnim zborovanjem in blagoslovljenjem zastave. Na slavnost so vabljeni vsa pevska društva!

Pevski zbor Slovenskega bralnega društva v Trziču je nastopil dne 10. marca t. l. v telovadnici državne meščanske šole s pestrnim sporedom ženskih, moških in mešanih zborov ter solospevov skladateljev Adamiča, Dvořaka, Preloveca, Jenka, Novaka, Pavčiča, dr. Schwaba, Sattnerja in Volariča. Koncert, ki ga je vodil pevovodja Albin Lajovic, je v vsakem oziru izvrstno uspel. Lajovic je z njim obenem na tistem praznoval desetletnico svojega neumornega dela pri zboru Slovenskega bralnega društva v Trziču, h kateremu mu tudi «Zbori» iz srca iskreno čestitajo!

Glasbeno društvo v Kočevju je priredilo dne 18. marca t. l. v dvorani hotela «Trst» že drugi glasbeni večer v tej seziji. Večer je otvoril Schubertov trio, op. 100. Težko skladbo so izvajali Luzarjeva (klavir), Willitzer (gosli), dr. Reich (čelo). Izvajanje je bilo dobro, vendar bi se tercet moral bolje uigrati in stremeti po harmonični skladnosti. V tem oziru je lepše uspela Bragova «Pesem angelov» za glas, klavir, gosli in čelo. Glas solistinje Rajhove se je s svojim krasom popolnoma ujema s spremljevalci prej imenovane trojice in skladba je zelo ugajala. Višek večera je bil dvospev «Že svečeniki se zbirajo» iz Verdijeve opere «Aida». Pela sta ga Rajhova in profesor Rausch, Pevkin močni, temno barvan glas je kot nalašč za dramatične speve. Da bi mogel njen glas priti do popolnejše veljave, bi bilo treba večje dvorane kot je naša. Njen drug profesor Rausch nas je s svojim junaškim tenorjem ugodno presenetil. Po potih, ki mu jih je predpisal mojster Betetto, si je profesor Rausch z veliko vztrajnostjo in marljivostjo okrepil svoj glas, da lahko doseže še nepričakovano lepe uspehe. Za diskretno spremljevanje vseh točk na klavirju zasluži pa Olga Luzarjeva izrecno pohvalo. — Izvajali so še opereto «Ščuka v ribniku», ki se ji je publika nasmejala do solz po zaslugi posrečenega izvajanja. Večer je uspel zelo zadovoljivo v moralnem oziru, v gnotnem menda tudi, saj je bila dvorana popolnoma zasedena, kar je pač dokaz, da ima Glasbeno društvo v Kočevju dovolj prijateljev. Dovoljujemo si le vprašanje, zakaj na njegovih glasbenih večerih ne nastopa več nekdanj tako agilni in ambiciozni društveni pevski zbor, ki ima v svojem pevovodji Mirku Trostu izvrstnega pevovodjo? Pevci in pevke, vzdamite se! Nič malodušja, saj osebno sovraštvo par oseb, ki pri kulturnem delu kočevskih Slovencev še nikdar niso sodelovale, izdaja le njihovo onemoglo zavist.

B. B.

Op. ur. Na letošnjem koncertu slovenskih pevskih zborov smo močno pogrešali zbor Glasbenega društva iz Kočevja in nadejamo se, da se bo zbor zdramil in pomladil ter čimprej priredil samostojni koncert.

Glasbeno društvo Hrastnik-Dol pripravlja koncert v proslavo desetletnice svojega obstoja.

Trgovsko-obrtniško pevsko društvo «Jug» v Zagrebu je proslavilo desetletnico svojega obstoja s koncertom pod vodstvom pevovodje dr. V. Benkovića. Izvajalo je moške zборе skladateljev Dobronića, Lhotke, Krnica, Novaka, Pavčiča in Rožanca.

Pevsko društvo «Zora» z Ježice pri Ljubljani je gostovalo dne 24. februarja t. l. s samostojnim koncertom v Ljudskem domu v Mostah pri Ljubljani. Društveni mešani zbor je pod vodstvom pevovodje Danijela Cerarja izvajal Ocvirkove, Vodopivčeve in K. Adamičeve pesmice. Zbor se je pod novim pevovodjo osvežil, vendar premalo naj pazi, še manj pa na čisto intonacijo. Tenorji so bili ponavadi previsoki, alti prenizki in ni bilo soglasja. S pridnostjo bo pa zbor napredoval in želimo mu za bodoče čim lepših uspehov!

Pevsko društvo «Hum» v Laškem šteje po statistiki zadnjega občnega zbora z dne 7. marca t. l. 24 rednih, 27 podpornih in 9 ustanovnih članov. Predseduje mu Anton Uršič, njegov pevovodja pa je godbenik Vilko Kuntara. Društvo obeta za pomlad koncert.

Hrvatsko pjevačko društvo «Zvonimir» v Zagrebu je priredilo dne 5. marca t. l. v Kroatia-kino koncert pod vodstvom pevovodje Franja Dugana ml. Na sporedu so bili zastopani Žganec, Lajovic, Mokranjac, Dugan, Hristov, Ljadov in Grečaninov. Zagrebški listi so v svojih poročilih pohvalno omenjali ambicijo in napredek «Zvonimira».

Pevsko društvo «Zvon» v Šmartnem pri Litiji je koncertiralo dne 14. aprila t. l. v sokolski telovadnici v Šmartnem pod vodstvom pevovodje nadučitelja Maksa Kovačiča s sporedom ženskih, moških in mešanih zborov in solospevov. Izvajalo je tudi več skladb iz «Zborov». Poročila v dnevnem časopisju so nastop soglasno pohvalila in veseli nas, da je društvo zopet oživel.

Stanko Volarič, sin pokojnega skladatelja Hrabroslava Volariča, je prevzel mesto pevovodje v pevskega društva v Šabcu.

Iz uredništva in upravnštva

V današnjem zvezku priobčujemo V. Mirkov moški zbor «Nageljček», V. Ukmarjev mešan zbor «Lisičata-tica», dr. A. Schwabov mešan zbor «Vlak» in J. Pavčičevi priredbi dveh slovenskih narodnih pesmi za mešan zbor. Upamo, da smo s temi skladbami ustregli večini naših pevskih zborov. Tretji zvezek izide kmalu za drugim, dasi brez književne priloge, ker bo glasbeni del obsegal nad 30 strani in bomo v njem objavili najnovejše izvrstno zborovsko delo Emila Adamiča «Šaljivke», suito za mešan zbor a capella (1. «Čudna zdravila», 2. «Tancaj, črni kos!», 3. «Pastirske»). Prihodnji zvezek pa bo imel obširno književno prilogo in poleg člankov do sedaj zaradi pomanjkanja prostora odložena poročila o koncertih, operi, novostih, glasbenih listih itd. — Prosimo potrpljenja! Gradiva je dosti, denarja malo. Priporočajte «Zbore» pevcem in pevkam ter prijateljem petja v naročbo! Poravnajte naročnino za leto 1929, v znesku 50 Din za Jugoslavijo, 25 lir za Italijo, 30 Kč za Češkoslovaško in 1.50 dolarja za Ameriko. Vse v «Zborih» objavljene skladbe so pri upravi naprodaj po 1 Din za dve strani. — Vezani letniki «Zborov» iz let 1926., 1927. in 1928. se še dobe po ceni 80 Din.

Našim glasbenim pisateljem in zgodovinarjem se priporočamo za aktualne članke, pevska društva pa ponovno prosimo, da nam redno poročajo o svojem delovanju.

Ob zaključku lista smo prejeli vest, da praznuje letos pevsko društvo «Sloga» v Rogaški Slatini petnajstletnico svojega obstoja in namerava ob tej priliki povabiti vsa slovenska pevska društva na svojo slavnost. Vršil naj bi se takrat velik pevski koncert v zdraviliški dvorani ali pa na prostem. «Sloga» je v dogovoru glede prireditve z vsemi pevske organizacijami.

F. R. v T. Vaše skladbe so začetniške in za nas nerabne.

Popravek. V pesmi Oskarja Deva «Svetla noč» popravi na osmi strani v 1. taktu v I. in II. basu d v des!

Urednikov zaključek 15. aprila 1929.

Žborec 1929
Lectnik V. št. 2 a.

NAGELJČEK.

(Fantovska) Maister Rud. Vojanov.)

Mirk Vasilij
(Maribor.)

Živahno, a ne preveč.

Moški
zbor.

f *Isobotovme -- stuje se -- menj* *p*

f *Vso bo to v mestu, v mestu je semenj, semenj, na bil bom dva mošnjička, po be-li*

f *je se menj,* *p* *f* *po*

f *malce zadrž.*

pp *ce sti tjakaj šel in kupil si ko njička.* *p* *Sto zlatih kronic zanj dal in* *pp* *Sto kronic zanj dal in*

pp *be-li cesti tjakaj, tjakaj šel in ku-pil si konjička.* *pp* *Sto zlatih kronic zanj dal* *pp* *malce zadrž.*

a tempo *gri-vi-co mu čr-no po-ve-zal rki-tic ben-kih sto* *p*

cresc. *hipoma* *pp* *gri-vi-co mu čr-no po-ve-zal rki-tic ben-kih sto zvr-*

a tempo *malce zadrž.* *cresc.* *hipoma* *pp* *f* *p*

f *In dirjal bom skoz tri vasi -- skoz tri vasi-ce*

a tempo *vico bom sre br no.* *f* *In dirjal skoz tri vasi, -- skoz tri vasi-ce.*

a tempo *malce zadrž.* *f* *p*

f *be-le in u-kal bom in vriskal bom -- in podkve bodo pe-le.*

f *be-le in u-kal bom in vriskal bom -- in podkve bodo pele.*

f *in vriskal, vriskal bom, in podkve bo-do pele.*

Z merno in mehko *p* *In marsiktera bo de-kle*

p *In marsi kte-ra bo de-kle-za mano go-vo ri-la "Ta*

p *In marsiktera, marsi-ktera bo de-kle* *"Ta*

074/1953

14.

mo-ra bi ti fan-tič moj, - le jaz ga bom lju-bi-la, - le jaz ga bom lju-
bi-ti fan-tič

mo-ra bi-ti fan-tič, fan-tič moj, lju-bi-la *sp* nadrže-vaje

A jaz po-di-rjam vnašo vas, prihiši
bi-la. *A* *Kakor sprva* jaz po-di-rjam vnašo vas, - tam konjič bo po-hr-kal; prihiši
pri

be-li sred vasi *pp* jaz vnašo vas, *Skoz o-kence se bo de-kle sko-*

be-li sred vasi, vasi, na o-kno bom po-tr-kal. *Zimerno* *Skoz o- kao bo de- kle sko-*
na o-kno bom po-tr-kal. *pp* *Skoz o-kence se ob de-kle sko-*

- ni-lo in za rde-lo, u br-galo bo na-gelj ček, *f* *p*

- ni-lo in za rde-lo, u bo za rde-lo, u tr-ga-lo bo na-gelj ček, za trak mi ga pri
- ni-lo in za rde-lo, *mf* *pp* *f* *p*

pe-la *atempo* In jaz bom di-rjal v tri vasi, - čez tri ze-le-ne gri-če in
pe-lo. *atempo* In jaz bom di-rjal v tri vasi, - čez tri ze-le-ne gri-če in

znagejčkovi se ba-hal bom *pp* *hitro.*
znagejčkovi se ba-hal bom - *pp* *hitro.*
in znagejčkovi se ba-hal, ba-hal bom in dražil *znjim* *znjim de- kli - če, in*

se ba-hal, ba-hal *pp* *široko*
dra-žil *f* *znjim* *de- kli - če.*
in dražil *f* *znjim*

g. L. Prelovcu.

VLAK.

(Gorinšek Danilo „Pisani svet.“) Dr. Schwab Anton

(Celje - 1928.)

Živahno, šegavo, ne prehitro

Puh, puh, puh, puh to je

„Sbori“ 1929.
Letnik V. št. 2. C.

Meš.
zbor

mf Mirko vlak je, vozi v Rim *mf* *Puh, puh, puh*

mf *vlak* Mirko vlak je voz v Rim *mf* *Puh, puh, puh to je*

mf *Puh, vlakne more bi-či vsak, Puh, puh, puha dim* Mirko vlak je vozi v Rim, *mf* *Puh, puh,*

mf *Puh, puh, puha dim* v Rim

p *Puh, puh* čez go-re, čez ze-le-ne travni-ke. *Puh, puh,* čez go-re, čez ze-le-ne travni-

mf *Puh, puh* -ke. *mf* *Puh, puh* čez travni *mf* Mirko vlak šumi, su-zvi, *mf* *Puh, puh,* *mf* *Puh, puh* se šu-

mf *šum, šum, šum, šum, šum, šum, šum, puh. puh. puh.*

mf *šum, šum, šum, šum, šum, šum, šum, puh. puh. puh.*

mf -mi vlaku zlica, znoj ro-si, *mf* *Puh, puh,* *mf* *Puh, puh,* daleč, daleč je še v Rim, daleč,

mf *šum, šum* *mf* *Puh, puh, puh, puh,* *mf* *Puh, puh, puh, puh,* *mf* *Puh, puh,* *mf* *Puh, puh,*

mf *šum, šum znoj ro-si,* *mf* *Puh, puh, puh, puh, puh, puh, puh, puh,*

mf *ritard.*

mf daleč je še v Rim, daleč, daleč je še v Rim. *mf* *Puh, puh,* *mf* *Puh, puh,* *mf* *Puh, puh,* *mf* *Puh, puh,*

mf *vlak je, vozi v Rim daleč, da leč. Puh*

mf *Puh, puh, puh, puh, puh, puh, puh. mf*

f p mf

- puh, vlaka ni, vlak zdaj v postelji le-ži, kašlja hrope, bore vlak, pi-ti

f p mf

mora čaj go-rak, Pi-ti mo---ra, pi-ti mo ra-

f mf

Zivahno, kot v začetku

pi-ti mora čaj gorak. Kašlja hrope, bore vlak, piti mora čaj go-

-rak, piti mora čaj go-rak, kašlja hrope bore vlak, piti mora čaj go-

Porogljivo mf dim.

-rak, piti mora, piti mora čaj go-rak. Mirko, Mirko to je vlak, vlak ne

p

more biti vlak, puh puh, puha dim, Mirko vlak je, vozi v Rim, vozi v Rim.

puh puha dim, puhadim, puhadim vozi v Rim — puha

ff

vozi v Rim

pp

dim, puh, puh, puh puh,

ZDRAVICA.

(Narodna zapisal Kuba L.)

Privedil Pavčič Jos.
(Ljubljana.)

Veselo.

Mešan zbor.

f *mf*

1. „E, no si za pojmo, bratje vsi to ve- mo, to ve- mo, to da Slovenci, ve- mo vemo vemo da Slovenci smo

f

da Slovenci smo to ve- mo, to da Slovenci da Slovenci smo.

da Slovenci, da Slovenci, da Slovenci smo re- mo da Slo- venci smo.

Lahno. la la tra- la la la la la tra- la la la la la tra- la la

p *cresc.*

Tra — la la la tra — la la tra — la la la tra — la

Trala la la lala lala brala lala lala lala brala la la la la la brala la la

Tra — la tra — la tra — la la la tra — la

a tempo *f* *p*

ritard. *ritard.*

2. Kupice na- lij- mo žlahno vince pij- mo le pij- mo, le
3. Sajna o, nem sve- ti ne bo vinca v kle- ti, ja v kle- ti, ja

2. Kupice na- lij- mo žlahno vince pij- mo, pijmo, pijmo, saj nam Bog ga
3. Tamna o nem sve- ti ne bo vinca v kle- ti tam le suša tam le su- sa

pij- mo v kle- ti saj nam Bog ga da le pij- mo, le pij- mo v kle- ti
 pij- mo, pij- mo tam le su-ša bo ja v kle- ti, ja pij- mo, pij- mo
 tam le su-ša tam le su-ša tam le su-ša tam le su-ša bo!

da bo saj nam Bog ga da, le pijmo, saj nam Bog ga da,
 tam le suša, tam le suša, tam le suša bo,
 pijmo saj nam Bog ga da,
 tam le suša, suša bo!

NB. Pri ponavljanju se poje tretja kitica!

Škbori "1999"
 Letnik V. št. 2 d.

OH KAJ SE BOŠ JOKALA...

(Narodna...)

Harm. Pavčič Jos.
(Ljubljana.)

Počasi in mehko.

Mešan zbor.

1. Oh kaj se boš jo ka la, za kaj boš ža- li-
 2. Pod klančkom sva se sre-ča ta prav mi- lo se po-

va- la, prej ko soln- ce zaj- de za go- re, boš mo- je že de-
 gle- da- da, sol- zne so b'le o- beh o- či, vse to lju- be- zen

kle, de- kle, prej ko solnoe zaj- de za go- re, baš mo- je že de- kle!
 stri, stori, sol- zne so b'le o- beh o- či, vse to lju- be- zen stri.

LISICA – TATICA.

(Bevk Francé.)

Ukmar Viljko
(Ljubljana)

Precej hitro

mf

f

Meš.
zbor

Li si ca, li si ca je ta

mf *f*

bi ca, ta ta bi ca! ru jav ka po to

mf *f*

glav ka, ru jav ka po to glav ka, je putko

f *pp*

nam od nes la je putko nam od nes la in bratca

je putko nam od nes la od nes la

p

nam prines ta in bratca

in bratca nam prines la bratca nam pri

nam pri nes ta in bratca

in bratca nam prines ta

f

in brateca brateca nam

I. prines - la zadriana

nesla in brateca brateca nam pri- nes la; ru-

II. pri- nes - la; *mf* Počasi hitreje

nes la; zdaj brateca sino krsti - li,

(precej) hitro *mf*

brateca sino krsti - li, li si - co, li - si - co, li

si - co na - po - di - li, na - po - di - li, na - po - di - li

si - co na - po - di - li, li - si - co na - po - di - li, li

si - co, li - si - co na - po - di - li.

Najboljši
šivalni stroj
in kolo
je
Gritzner, Adler

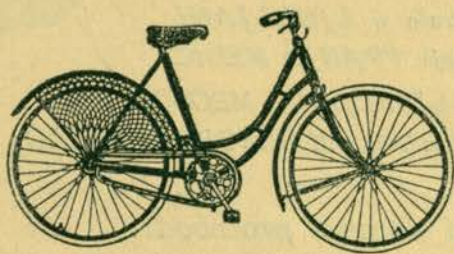

v materialu in konstrukciji, za dom, obrt in industrijo, istotam

švicarski **Dubied** in pisalni **Urania**
pletalni stroj stroj

v treh velikostih. — Posamezni deli, pneumatika, igle, olje, samo pri

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

za vodo, blizu
Prešernovega
spomenika.

Telefon 2913

Pouk brezplačen.

Ugodni
plačilni pogoji.

„Slavija“

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA
BANKA

v Ljubljani

ZAVARUJE PROTI OGNJU, TATVINAM,
NEZGODAM ITD. TER NA DOŽIVETJE
IN ZA SLUČAJ SMRTI.

PODRUŽNICE PO VSEJ KRALJEVINI.

DOMAČE PODJETJE.

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana **LJUBLJANA** Telefon št. 2040, 2457, 2548, 2808 in 2807

PREŠERNOVA ULICA ŠTEV. 50 (V LASTNEM POSLOPJU)

OBRESTOVANJE VLOG, NAKUP IN PRODAJA VSAKOVRSNIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV, DEVIZ IN VALUT, BORZNA NAROČILA, PREDUJMI IN KREDITI VSAKE VRSTE, ESKOMPT IN INKASO MENIC IN KUPONOV, NAKAZILA V TU- IN INOZEMSTVO, SAFE-DEPOSITS ITD. ITD.

LITOGRAFIJA **OFFSETTISK**

ČEMAŽAR IN DRUG, LJUBLJANA

IGRIŠKA ULICA 6

razmnožuje note po zelo solidnih cenah ter izdeluje vsakovrstna druga litografska dela, kakor etikete, lepake, delnice itd.

Glasbene priloge „Zborov“ so natisnjene v LITOGRAFIJI ČEMAŽAR in DRUG.

Priporoča se Vam pri nabavi radio aparatov in radio
potrebščin tveška

RADIOVAL

specijalna radio trgovina.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo
Loewe-Radio, Berlin.

Ljubljana, Dalmatinova ulica 13
Telefon št. 33-65

Kupite nogavice, rokavice,
žepne robce, kravate, srajce
in ovratnike, klote, šifone,
dežnike, palice, nahrbtnike,
razne trakove, jedilni pribor,
alpaka srebro, žepne nože,
škarje, lasostriznice ❖ ❖ ❖ ❖

kompletne potrebščine
za šivilje, krojače, čevljarje,
tapetnike, sedlarje, sportne
in toaletne, najceneje pri

Josip Petelinc-u
LJUBLJANA

ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika.

USTANOVljENO LETA 1895 → POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 14.075

RUDOLF WARBINEK

TOVARNA

ZALOGA IN IZPOSODJEVALNICA
KLAVIRJEV

LJUBLJANA

GREGORČIČEVA ULICA ŠT. 5.

Popravila se izvršujejo točno in ceno, tudi na obroke.

„GROM“

CARINSKO-POSREDNIŠKI
IN ŠPEDIČIJSKI BUREAU

LJUBLJANA

KOLODVORSKA ULICA ŠT. 41

Naslov za brzozavke: „Grom“. Telef. Interurb. 2454

Medić-Zankl

tvornice olja, firneža, lakov in barv,

družba z o. z.

Centrala v LJUBLJANI.

Lastnik FRANJO MEDIĆ.

Tovarne: LJUBLJANA - MEDVODE.

Podružnice in skladišča: MARIBOR, NOVI SAD.

Lastni domači proizvodi:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov,
emajlno-lakastih in oljnatih barv.

Kemično čiste in kemično olepšane kakor
tudi navadne prstene barve vseh vrst
in baronih tonov, čopičev, steklar-
skega kleja itd. znamke

„Merakl“ za obrt, trgo-
vino in industrijo,
za železnice,
pomorstvo

in zrakoplovstvo.

Cene umerjene.

Točna in solidna postrežba.

Vsa pevska društva naj uporabljajo za razmoževanje
svojih not

OPALOGRAPH

aparati z varstveno znamko „Globus“, ki ga dobite
edinalo pri

LUD. BARAGA

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6. Tel. 2980

Vse pripadajoče potrebščine, za katere jamčim,
imam vedno na zalogi.

Izdaja in zalaga pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani, tiska Delniška tiskarna, I tografirata Čemažar in drug. Letna naročnina za državo SHS 50 Din.
za Italijo 25 lir, za Českoslovaško 30 Kc, za Ameriko poldrug dolar. Pomnoževanje partitur, litografiranje posameznih glasov je po zakonu prepovedano:
izvajanje v „Zborih“ objavljenih skladb je dovoljeno le društvom, ki so naročila notni material dotične pesmi za ves zbor.